

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

2011/2052(INI)

30.8.2011

UDTALELSE

fra Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling

til Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender

om den europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse
(2011/2052(INI))

Rådgivende ordfører: Anna Záborská

PA_NonLeg

FORSLAG

Udvalget om Kvinders Rettigheder og Ligestilling opfordrer Udvalget om Beskæftigelse og Sociale Anliggender, som er korresponderende udvalg, til at optage følgende forslag i det beslutningsforslag, det vedtager:

- der henviser til den reviderede fællesskabspagt om de grundlæggende arbejdsmarkedsmæssige og sociale rettigheder, navnlig dens artikel 16, 30 og 31,
 - der henviser til Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder, særlig artikel 15, 21, 31, 34 og 36,
 - der henviser til sin beslutning af 13. oktober 2005 om kvinder og fattigdom i EU¹,
 - der henviser til Rådets konklusioner om den europæiske ligestillingspagt for perioden 2011-2020²,
 - der henviser til sin beslutning af 6. maj 2009 om aktiv integration af mennesker, der er udstødt fra arbejdsmarkedet³,
 - der henviser til Kommissionens strategi for ligestilling mellem kvinder og mænd 2010-2015⁴,
 - der henviser til sin beslutning af 17. juni 2010 om kønsaspekter ved den økonomiske nedgang og finanskrisen⁵,
 - der henviser til sin beslutning af 5. juli 2011 om fremtiden for socialydelser af almen interesse⁶,
 - der henviser til sin beslutning af 19. oktober 2010 om kvindelige arbejdstagere i usikre ansættelsesforhold⁷,
 - der henviser til sin beslutning af 8. marts 2011 om fattigdom blandt kvinder⁸,
 - der henviser til EUROSTAT's publikation fra 2010 "Combating poverty and social exclusion - A statistical portrait of the European Union 2010",
- A. der henviser til, at ekstrem fattigdom udgør en krænkelse af de grundlæggende rettigheder og en alvorlig krænkelse af kvinders, mænds og børns menneskelige værdighed,

¹ EUT C 233 E af 28.9.2006, s. 130

² Rådets konklusioner af 7. marts 2011, Bruxelles.

³ P6_TA(2009)0371.

⁴ KOM(2010)0491.

⁵ P7_TA(2010)0231.

⁶ P7_TA(2011)0319.

⁷ P7_TA(2010)0365.

⁸ P7_TA(2011)0086.

- B. der henviser til, at succesfuld fattigdomsbekæmpelse i samfund i fattige regioner drager særlig fordel af en aktiv inddragelse af fattige kvinder og piger i udviklingsprocessen,
 - C. der henviser til, at kvinder med handicap er fanget i socialt udsatte situationer og udsat for alvorlige risici for diskrimination, fattigdom og social udstødelse,
 - D. der henviser til, at fattigdom påvirker fattige kvinder og mænd, drenge og piger forskelligt, da fattige kvinder og piger ofte har sværere ved at få adgang til passende sociale ydelser og indkomst,
 - E. der henviser til, at en styrkelse af kvinders muligheder ved forbedring af deres levevilkår og gennem mulighed for at deltage aktivt i et lands sociale og økonomiske liv er afgørende for en langsigtet bæredygtig udvikling og bekæmpelse af fattigdom,
 - F. der henviser til, at platformen ikke tager højde for kønsspecifikke faktorer, der har betydning for kvinder og mænd, og ikke i tilstrækkelig grad fokuserer på feminisering af fattigdommen,
 - G. der henviser til, at fattigdom og social udstødelse er en krænkelse af den menneskelige værdighed og de grundlæggende menneskerettigheder, og at det centrale mål med indkomststøttesystemerne skal være at få mennesker ud af fattigdommen og give dem mulighed for at leve et værdigt liv, hvilket er særlig vigtigt for kvinder, eftersom de er hårdere ramt af fattigdom,
 - H. der henviser til, at udviklingslande med mindre ulighed mellem kønnene gerne har lavere fattigdomsudbredelse,
 - I. der henviser til, at den kønsrelaterede forskel i livstidsindkomst indikerer, at kvinder vil få en lavere pension, og at kvinder som følge heraf rammes hårdere end mænd af vedvarende og ekstrem fattigdom: 22 % af alle kvinder på 65 år og derover risikerer at blive ramt af fattigdom mod 16 % af mændene,
 - J. der henviser til, at antallet af kvinder, der lever i fattigdom, i løbet af de seneste ti år er steget uforholdsmæssigt meget i forhold til antallet af mænd,
1. opfordrer Kommissionen/Eurostat til at udføre en komplet analyse af omfanget af fattigdom og social udstødelse og supplere statistikkerne med en kvalitativ og deltagerbaseret tilgang med køns- og aldersopdeling for at sætte fokus på problemet med fattigdom blandt ældre kvinder; håber, at instituttet for ligestilling, så snart det er fuldt operationelt, vil bidrage til at løse problemet med utilstrækkelig systematiske og sammenlignelige data opdelt efter køn,
 2. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at træffe foranstaltninger til at forhindre feminisering af fattigdommen ved at fremme kvinders beskæftigelse og iværksætterkultur, bekæmpe kønsbestemte lønforskelle, gøre det lettere at forene arbejde og familiemæssige pligter gennem udvikling af børnepasningsmuligheder, et system af serviceydelser til pårørende, en lige andel af forældreorlov og fremme af fleksible arbejdsordninger;
 3. insisterer på, at de sociale og arbejdsmarkedsmæssige politikker, der er blevet præciseret

inden for platformens rammer, skal gennemføres sideløbende med antidiskriminationspolitikker, da årsagerne til fattigdom for mange enkeltpersoner ofte kan findes i begrænsede muligheder;

4. kritiserer kraftigt den omstændighed, at kønsaspektet af fattigdom og social udstødelse fuldstændig ignoreres i Kommissionens europæiske platform mod fattigdom og social udstødelse;
5. understreger, at kvinder i landdistrikterne ofte ikke opfattes som en del af arbejdsstyrken, selv om deres bidrag til det daglige arbejde på landbrugene er lige så vigtigt som det, der udføres af mænd, med det resultat, at de er socialt afskåret fra deres rettigheder som arbejdstagere og er sårbare over for fattigdom;
6. opfordrer Kommissionen til at redegøre for de fælles principper for definition af en "kurv med grundlæggende goder og tjenester" for at synliggøre fattigdom og forskelsbehandling på baggrund af køn, alder eller social oprindelse;
7. opfordrer Kommissionen til at tage hensyn til henstilling 92/441/EØF¹ og dens anerkendelse af den "grundlæggende ret til indtægter og ydelser, der er tilstrækkelige til at leve en menneskeværdig tilværelse", og minder om, at dette er et vitalt spørgsmål for kvinder, lige som det betoner, at det vigtigste mål for indkomststøtteordninger bør være at bringe mennesker ud af fattigdom og sætte dem i stand til at leve i værdighed, herunder ved at sørge for værdige invalide- og alderspensioner, der sikrer dette; anbefaler på baggrund af denne målsætning, at Kommissionen indfører en fælles metode til beregning af et eksistensminimum baseret på leveomkostninger (en "indkøbskurv" af varer og tjenesteydelser), således at der kan trækkes på sammenlignelige målinger af fattigdomsgrader og vedtages sociale indgreb, herunder en minimumsindkomstordning;
8. opfordrer indtrængende til fortsat tilslutning til det europæiske program for fødevarehjælp til de dårligst stillede som et af elementerne i en ambitiøs integreret politik til bekæmpelse af fattigdom, i betragtning af at kvinder ofte er de første ofre for fødevarerfattigdom;
9. kræver, at forholdet mellem forældre og børn udgør et særligt fokusområde f.eks. i kraft af programmer, der indeholder konkrete foranstaltninger, der er skræddersyede til de nationale behov, og som stræber efter at yde maksimal og optimal støtte til forældre eller værger i opfyldelsen af deres pligter som forældre, med henblik på at forhindre tvangsfjernelser med overførsel til sociale institutioner som en konsekvens af stor fattigdom, eller sikre, at sådanne foranstaltninger kun kommer i betragtning som allersidste udvej;
10. opfordrer medlemsstaterne til at sikre tilstrækkelig støtte til enlige forældre, da de har meget større risiko for at blive udsat for fattigdom end familier, hvor begge forældre har en indkomst; opfordrer i denne forbindelse endvidere medlemsstaterne til at sikre støtte til enlige forældre ved at etablere tilstrækkeligt med daginstitutioner og lette enlige forsørgeres adgang hertil;

¹ Rådets henstilling af 24. juni 1992 om fælles kriterier i forbindelse med sikring af tilstrækkelige indtægter og ydelser fra socialbeskyttelsesordninger (EFT L 245 af 26.8.1992, s. 46).

11. opfordrer medlemsstaterne til at sørge for passende sociale ydelser til kvinder og mænd, der tager sig af ældre, syge eller handicappede slægtninge, og Kommissionen til at opretholde budgetrammen, der er øremærket til anvendelse blandt civilsamfundets organisationer i kampen mod og til at begrænse virkningerne af fattigdom blandt kvinder;
12. understreger, at almen adgang til serviceydelser, såsom børnepasningsfaciliteter, til overkommelige priser og af høj kvalitet spiller en vigtig rolle, hvis man vil sikre kvinder og mænd samme muligheder for at deltage på arbejdsmarkedet, og som middel til at forebygge og mindske fattigdom;
13. opfordrer Kommissionen til at overveje et sæt overordnede retningslinjer og principper med henblik på at sikre tilstrækkelige og bæredygtige pensionsordninger for effektivt at bekæmpe risikoen for fattigdom, som truer kvinder som følge af usikre og sporadiske beskæftigelsesforhold og lav løn; konstaterer, at er det nødvendigt at sikre, at velfærdsydelser i højere grad kan indrettes efter individuelle og familiemæssige forhold, og samtidig at forøge prestigen ved moderskab og udførelse af plejeopgaver;
14. opfordrer medlemsstaterne og Kommissionen til at være særlig opmærksomme på problemet med fattigdom blandt ældre kvinder, som skyldes, at de modtager mindre pensioner, hvilket også er en følge af perioder med arbejdsløshed, som de har måttet tage i løbet af livet for at tage sig af deres børn og andre afhængige familiemedlemmer;
15. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at medtage det kønsspecifikke perspektiv som et centralt element i alle fælles politikker og nationale programmer for at udrydde fattigdom og bekæmpe social udstødelse; mener endvidere, at medlemsstaterne bør inddrage kønsaspektet i deres planer for genopretning efter den økonomiske afmatning;
16. opfordrer til, at evalueringen under den halvårslige ministerielle rundbordsdiskussion i anledning af den 17. oktober - den internationale dag for udryddelse af fattigdom - foretages sammen med de berørte borgere og de foreninger, der hjælper de dårligst stillede ud fra et kønsspecifikt synspunkt med de fattigste af disse som reference;
17. mener, at frivilligt arbejde kan spille en meget vigtig rolle i bekæmpelsen af fattigdom, social udstødelse og ulighed mellem kønnene; påpeger, at 2011 er blevet udpeget som europæisk år for frivilligt arbejde, og opfordrer medlemsstaterne til at intensivere deres udvekslinger af god praksis og tage effektive skridt til at støtte frivilligt arbejde og udvide rækkevidden af dette;
18. foreslår, at der rettes særlig opmærksomhed mod sårbare kvindegrupperes specifikke situation og specifikke behov (de ældre, de handicappede, kvinderne i landdistrikterne, kvindelige migranter, ofre for vold og menneskehandel), som er i risiko for at havne i fattigdom, og mener at der bør udvikles kønsspecifikke politiske foranstaltninger;
19. mener, at de tiltag, der er foreslået inden for platformens rammer, bør anerkende konsekvenserne af forskellige former for diskrimination og indføre politisk orienterede foranstaltninger, som det i øjeblikket er tilfældet f.eks. i spansk og rumænsk lovgivning, og mener i særdeleshed, at begrebet kønsmainstreaming bør udvikles for at imødegå forskellige former for diskrimination;

20. opfordrer formanden til at anmode Agenturet for Grundlæggende Rettigheder om i samarbejde med Det Europæiske Ligestillingsinstitut at gennemføre en undersøgelse om de fattigstes reelle adgang til samtlige grundlæggende rettigheder og om den forskelsbehandling, de udsættes for, med inddragelse af organisationer, hvor socialt udstødte kan udtrykke sig frit.

RESULTAT AF DEN ENDELIGE AFSTEMNING I UDVALGET

Dato for vedtagelse	30.8.2011
Resultat af den endelige afstemning	+: 31 -: 0 0: 1
Til stede ved den endelige afstemning – medlemmer	Regina Bastos, Edit Bauer, Emine Bozkurt, Andrea Češková, Tadeusz Cymański, Edite Estrela, Ilda Figueiredo, Zita Gurmai, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Nicole Kiil-Nielsen, Rodi Kratsa-Tsagaropoulou, Constance Le Grip, Astrid Lulling, Barbara Matera, Elisabeth Morin-Chartier, Siiri Oviir, Raül Romeva i Rueda, Nicole Sinclair, Joanna Katarzyna Skrzydlewska, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Marina Yannakoudakis, Anna Záborská
Til stede ved den endelige afstemning – stedfortrædere	Lena Ek, Sylvie Guillaume, Mojca Kleva, Kartika Tamara Liotard, Katarína Neveďalová, Norica Nicolai, Antigoni Papadopoulou, Licia Ronzulli
Til stede ved den endelige afstemning - stedfortrædere, jf. art. 187, stk. 2	Heide Rühle